

Snijstörn

n verhoal ien t Grunnegers deur Bé Kuipers

Op 14 feberwoari dit joar is t persies 35 joar leden dat ter ien onze contrainen n dikke snijstörn was. Tegenwoordeg nuimt men 14 feberwoari Valentijnsdag, mor ien 1979 wat dat nog nait aalgemain zo. Toch zellen veul mensen ien Grunnen dizze doatem nait gaauw vergeten, ien elk geval mensen van boven de vatteg joar nait. Wie haren hier dou de swoarste snijstorm van haile veurege aiw.

Dij wonsdagnaacht overvil n felle kolle en n swoare snijstörn t noordoosten van ons land. t Siberische weer kwam haildaal onverwacht, t was nait veurspeld deur t KNMI. t Kwam allerdeegs zó onverwacht dat ze t ien De Bilt eerst nait loven wollen. Mor t was hier ook ja t uterste noord-oosten en hail ver vot...

Ik heb destieds wat aantakens moakt ien mien kantoorage. Veur dizze gelegenheid heb ik ze omtaald ien t Grunnegers en wat meer oetschreven. Ik woonde dou aan de Berkenlaan op nummer 21 ien Sauwerd, tegenover t vrougere voetbalveld van Sios, doar nou apmoal nije hoezen baauwd bennen.

Wonsdag 14 feberwoari:

Guster, deensdag, was t al slim glad vanwege iezel. Ik ben dou mit auto van kantoor oet Stad thoeskomen, mor t verkeer ree hail loangsoam en sums stonden wie minutenlaank stil. Mor ik ben gelukkeg zunder meleur thoeskomen, mor wel n stuk loader. Mien vraauw en kiender haren t eten al doan.

Gusteroavond ging mien vraauw noar zang en dou ze tegen haalf elf weer thoeskam störmde t al. Ik zee tegen heur: "Wie mouten mörgen vro op, want ik wil mit traain noar Stad, as t nog zo glad is." Dou wie op ber gingen von mien vraauw dat boldern van wiend hail oakelk. Ze docht dat ze der nait van sloapen kon.

Ik juist wél, hou roeger weer, hou lekkerder ik sloap. Mor wat bleek? Mien vraauw slaip as n roos en ik kon hail nait ien sloap komen en gooide mie mor aal weer op aander zied. Blikboar haar ik n soort veurgevuil veur wat ter komen zol.

Dou wie dij mörgen beneden kwamen, laag t halletje achter veurdeur haildaal vol mit snij. Nait n beetje wit, mor n baargje van n centimeter of tien hoog. Dou bleek dat keuning Winter vergoud tousloagen haar en dat nog aalweg dee. Dit was wel t alerslimste wat ik tot den tou mitmoakt haar op dit gebied.

Toch ging ik dij mörgen nog gewoon noar t station van Sauwerd. Wat hait gewoon... Ik mos op summege steden al deur hoge snijdunen bozzeln van wel n meter hoog om bie t lutje wachtholkje op station te komen. k Haar al wel oet veurzörg stevels aantrokken mit mien schounen ien tas. Men denkt toch voak dat t nog wel wat mitvalen zel.

Mor dat was nou toch echt nait zo. Ien t wachthokje waren al hail wat wachtenden, ook op eerdere traainen. Wie kwamen tot de conclusie dat ter sproake was van n hail biezondere situatsie. En even loader gingen wie apmoal mor weerom, noar hoes tou. Traain zol dij dag nait komen, zoveul was wel dudelk.

De problemen nemen dij dag aalweg nog tou vanwege al meer snijjachten. t Is zo'n gemaine wiend, oadem wordt joe ofsneden en vanwege dij fiene motsnij kin je hoast nait oet ogen kieken. Der is traauwens ook waaineg te zain, is gain mens bie pad en auto's rieden nait op grode weg en ook nait ien dörpen. Op radio heuren wie hou ien t haile noorden t openboare leven haildaal plat ligt.

Ook traainen rieden nait meer, en zeker nait dij van en noar Roodschoul en Delfziel. Schoapen op t stukje laand noast t voetbalveld snijen haildaal onder. Dat is op zichzulf nog nait zo haile slim, kold hebben ze t nog nait, mor ze kriegen zo gain vreten. Pettenga pebaairt ze doar weg

te kriegen, mor dij aarme baisten duurven nait deur snijdunen. Op n duur krigt e ze der toch weg.

Op Radio Noord heuren wie dat ien n Andel n boer n schedelboazesfractuur het. Gainain kin hom helpen, gain ambulance, gain plietsie, gain trekker, allerdeegs gain helecopter. t Weer is tè min. n Zwangere vraauw oet Olrom dij op t lest lopt en n zaikenhoes-indicoatsie het, mout noodgedwongen toch thoes bevalen. Schient gelukkeg nog aal n dokter bie te wezen. De veurlingtensman van EGD, dij elk uur op Radio Noord is, wordt hoast n bekende Grunneger.

Der dringen berichten deur van stroomstorings. Ik hol mien haart vast, want as stroom oetvaalt, hebben wie ook gain verwaarming. Ien Steem is stroom, t gas en t wotter al haildaal oetvalen. Nou mouten ze heur doar reddden mit keerzen en zaklanteerns. En ze mouten aan sleep mit emmers wotter en dat mit n temperatuur van ver onder nul.

Wie heuren op 'Hilversum' dat regering t leger ienzetten gait om al dij honderden gestande automobilisten te bevrijden. Nog loader heuren wie dat ze doar weer mit opholden en dat de slachtovvers ter ploatse mor zain mouten dat ze onderdak kriegen, ien n café, of bie boeren, of desnoods bie bõrgmensen. t Is onbegonnen waark.

Soavends goa ik lopend mit buurman Henk Stiksma melk hoalen bie boer Feitse Datema, tegenover iesboan. Dat deden wie altied al, mor t komt nou ook goud van pas. Wat n snij-jacht en wat n harde wiend. En kold... Min aacht groaden, mor gevuilstemperatuur is nog veule moalen leger mit zo'n harde wiend. Wie hebben ons ienpakt mit dikke jазzen, mutsen, haansen en n sjaal veur kop laangs.

Dunderdag 15 feberwoari:

Wie bennen naacht goud deurkomen, gain stroomstoring of zukswat. Ik haar al wel wat keerzen, n zaklanteern en n ook n stel wollen dekens kloarlegd. Gelukkeg huiven wie ze nog nait bruken. Wie heuren dat nog altied ale verkeer onmeugelk is. Wie bennen dus nou haildaal isoleerd. Behaalve tillefoon, mor dij is overbelast. Van ale kanten wordt ons dringend vragd tillefoon nait te bruken. Mor ja, familie wil ook geern waiten hou ter mit staat.

Der vlugt ienains hail leeg n helicopter over, bliekbaar is t zicht wat beder worden. Volgens weerman Pelleboer gait wiend ien Drente wat liggen mor bie ons nog nait. Meschain vrijdag. Dizze doagen bennen ale schoulen ook sloten. Post wordt ter netuurlek nait bezõrgd en ook gain kranten. t Nijs heuren wie op radio en tv. Minister-president Van Agt komt ook op bezuik, dij wil dit wel ais mit aigen ogen zain.

Bie t station van Sauwerd staat al n haile dag en n naacht n iensnijde traain. Militairen oet Havelte worden ienzet om traain oet te groaven. Ook wegen van Stad noar Winzum en van Stad noar Beem worden schoon moakt speziaal veur ambulance en brandweer. Wie waiten nait of dat ook belukt, want t stoft nog aalweg van snij.

Gelukkeg hebben wie nog genog eten ien hoes. Bejoarden bie ons ien t riegje bejoardenhoeskes hebben ook nog nait echt hulp neudeg, behaalve n poar oldjes dij n haalf brood hebben mouten. Wel kriegen wie noadrukkelk van ain van heur te verstoan: "Pas op mien toentje, mien doalioa's. Trap ze nait kepot." Wie mouten noamelk vlak bie hoezen laangs lopen omdat stroat haildaal volzit mit metershoge snijdunen.

Der wordt ien Sauwerd hamsterd, benoam deur mensen dij aans nooit ien t winkeltje van de Vivo van Klaas Arwert komen. Winkel het om tien uur smõrgens al gain brood meer. Dat gefit nog wat ophef, mor al gaauw sakt dat ook weer õf. De volgende dag kin der alweer brood leverd worden.

Tegen oavend gait wiend den endelk n beetje liggen en roemt noar t oosten. t Snijt nou ook nait meer, mor t stoft nog aal. Zoveul snij is der feidelk ins nait valen, mor deensdag het t iezeld, woardeur ondergrond spekglad worden is, wegen, mor ook t vlakke laand. Ale snij wordt weg bloazen ien sloten en tegen de eerste de beste riggel, boom of hoes wordt zo n enorme snijduun.

Vrijdag 16 feberwoari

Wind sakt nou meer òf en t is ook haildaal dreug. Kinnen weer fersoonlek ien boeten wezen. Ik moak mie mit nog wat pazzipanten de rest van week verdainstelk mit snijroemen ien dörp. t Is hail gezellig mit sums n borreltje doar wie aan t waark bennen, of n kop soep. Mien lutje zeuntje Jasper van net twij joar vient groafmesien, dij onze stroat vrijmoakt, hail geweldeg. "Kako, kako!" (takel), ropt e aingoa en speert drifteg mit zien korde aarmkes.

Groninger verhalen online

De eerder verschenen Groninger verhalen van Bé Kuipers staan 'los' online via:

 www.contactblad.info/groningerverhalen.html
